

БІБЛІОТЕКИ ВНЗ: РЕГІОНАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Колесникова Т. О.

(Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту
ім. акад. В. Лазаряна, м. Дніпропетровськ)

Актуальність розвитку інформаційних середовищ ВНЗ була підсилена підписанням Україною Болонської конвенції. Це створило необхідні підстави як для доступу до міжнародної інформації, так і для представництва своїх науково-освітніх здобутків.

Але на сьогоднішня Україна залишається у невеликій групі країн світу, яка, володіючи потужними інформаційними ресурсами, не має жодного інформаційного продукту, який можна б було запропонувати на світовому інформаційному ринку. І хоча останнім часом провідні університетські бібліотеки досягли певних позитивних зрушень, але досить значна частина дослідників та студентів в державі не мають рівного доступу до знань, а вітчизняна наука все ще перебуває в певній ізоляції до світової.

Тому в Україні надзвичайно гостро стоїть проблема ефективного використання, накопичення, генерації та забезпечення доступності документальних ресурсів, які складають фонди бібліотек, архівних установ, музеїв, інформаційних центрів тощо. Ці соціальні інституції як базові елементи освітньої, наукової, культурної та інформаційної інфраструктури виконують також суспільно-комунікативну функцію. Але в цьому ряду саме зараз, коли в умовах особливого ставлення до інформації та знань починає найбільш цінуватися вміння їх створювати, зберігати, передавати та забезпечувати до них доступ, особлива роль належить як бібліотекам взагалі, так, зокрема, і бібліотекам вищих навчальних закладів. Саме у вищих науково-педагогічній склад, вчені, студенти та працівники книгозбірень є активними створювачами знань. Їх інтелектуальна праця, відтворена в нових книгах, статтях, проектах, дисертаціях, тезах, базах даних та інших формах представлення знань, надає бібліотекам університетів та академій особливого статусу – динамічних та потужних центрів інформації, інтелект-центрів. Такі центри інформації здатні створювати власні е-ресурси, заповнюючи регіональний і державний сегменти в мережі Інтернет, та повинні максимально оперативно, в повному обсязі задовольняти потреби користувачів. При цих умовах на перший план виступають питання корпоративної взаємодії, співпраці та інтеграції бібліотек в єдину систему.

Інтеграція суб'єктів інформаційно-комунікаційної взаємодії регіону розуміється нами як процес об'єднання і узгодження ресурсів, їх раціональна організація. Практика показує, що більшість як українських, так і світових проектів у цьому напрямку, реалізується на регіональному рівні. Саме регіональні стратегії інформаційно-комунікаційної взаємодії бібліотек ВНЗ дозволять прискорити створення цілісної концепції їх міжвідомчої взаємодії на рівні регіону і забезпечити значні переваги продуктивного інтеграційного середовища перед ізольованим. Це може вбачатися: у можливості максимального розкриття внутрішніх резервів кожної з бібліотек та зведення до мінімуму зовнішньої підтримки, у забезпеченні широкій доступності до об'єднаннях ресурсів та формуванні максимально великого кола створювачів ресурсів мережі, у розширенні сервісів і максимальному розподілі витрат, у створенні загального комерційного інтересу та узгодженні із світовим досвідом, стандартами.

Соціологічне дослідження, проведене в Дніпропетровській області у січні-лютому 2010р. з метою формування інформаційного образу регіону як чинника створення моделі інтеграції інформаційних ресурсів та визначення регіональних стратегій інформаційно-комунікаційної взаємодії, дозволило:

- провести аналіз закладів та установ, формуючих публічні електронні ресурси освітньо-культурної сфери Дніпропетровська;
- дослідити кількісні показники їх електронних ІР;
- створити схему доступу до регіональних ІР освітньо-культурної сфери;
- визначити негативні фактори, які впливають на якість використання інформаційних ресурсів регіону.